

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η Ελλάδα

Στις αρχές του 20ου αιώνα η Αγγλία και η Γερμανία, που είχαν αναπτύξει μεγάλη βιομηχανία, ήρθαν αντιμέτωπες. Αιτία ήταν η επιθυμία τους να εξασφαλίσουν **πρώτες ύλες** για τα εργοστάσιά τους και **νέες αγορές** για τα προϊόντα τους.

Ταυτόχρονα, κάποιες χώρες όπως η Αυστροουγγαρία και η Ρωσία, ανταγωνίζονταν για την **κυριαρχία** στα Βαλκάνια και κάποιες άλλες είχαν **εδαφικές διαφορές**.

Ανάλογα με τα συμφέροντά τους, οι παραπάνω χώρες

πήγαν με την μία ή την άλλη πλευρά. Δημιουργήθηκαν, έτσι, δύο μεγάλοι συνασπισμοί:

- **Οι Κεντρικές Δυνάμεις** (Γερμανία, Αυστροουγγαρία –και Ιταλία αρχικά– στις οποίες προσχώρησαν, μεταξύ των άλλων, η Βουλγαρία και η Οθωμανική αυτοκρατορία).
- **Οι δυνάμεις της Αντάντ** (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία, στις οποίες προσχώρησαν, μεταξύ των άλλων, η Ρουμανία, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και από το 1917 και η Ελλάδα).

Ο πόλεμος γενικεύτηκε πολύ γρήγορα και επεκτάθηκε σε δύο κυρίως μεγάλα μέτωπα:

- **το Ανατολικό** (μια νοητή γραμμή Βορρά - Νότου στα σύνορα της Γερμανίας και της Αυστροουγγαρίας με την Ρωσία),
- **το Δυτικό** (μια νοητή γραμμή Βορρά - Νότου στα σύνορα της Γερμανίας και της Αυστροουγγαρίας με την Γαλλία και την Ιταλία).

Ταυτόχρονα διαδραματίστηκε και σε δύο μικρότερα μέτωπα, το **ιταλο-αυστριακό** και το **βαλκανικό**.

Η Ελλάδα βρέθηκε διχασμένη. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος προτιμούσε την ουδετερότητα, στάση που ευνοούσε όμως τις Κεντρικές Δυνάμεις. Ο πρωθυπουργός **Ελευθέριος Βενιζέλος** διαισθάνονταν πως η Ελλάδα είχε συμφέρον να πάει με την Αντάντ. Το αποτέλεσμα ήταν να προκύψει **Εθνικός Διχασμός** και η χώρα να χωριστεί σε βασιλικούς και βενιζελικούς. **Τελικά η Ελλάδα μπήκε στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ**: ο βασιλιάς παραιτήθηκε και εγκατέλειψε την χώρα.

Το 1918 ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε με **νίκη των δυνάμεων της Αντάντ**. Η Γερμανία υποχρεώθηκε να πληρώσει μεγάλες αποζημιώσεις, ενώ ταυτόχρονα έχασε πολλά εδάφη της. Μερικά νέα κράτη δημιουργήθηκαν (Γιουγκοσλαβία, Τσεχοσλοβακία, κλπ.), ενώ αρκετά άλλαξαν τα σύνορά τους. Η Ελλάδα κέρδισε την Δυτική Θράκη.

Το **1920**, με την **Συνθήκη των Σεβρών**, η χώρα μας απέκτησε την μεγαλύτερη έως σήμερα έκταση, παίρνοντας από την Τουρκία την Ανατολική Θράκη (εκτός την Κωνσταντινούπολη), τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο, ενώ κέρδισε και την προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης.

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ένας **από τους πιο αιματηρούς πολέμους στην ιστορία**, άφησε πίσω του πάνω από **60 εκατομμύρια νεκρούς**, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν άμαχοι, αλλά και **πολλά εκατομμύρια τραυματίες**.

Εκτός από τις τεράστιες απώλειες σε ανθρώπους και τις τεράστιες υλικές καταστροφές, ο πόλεμος αυτός είχε και μία, ακόμη πιο άσχημη συνέπεια: **Οι άσχημοι όροι για τους ηττημένους Γερμανούς δημιούργησαν τις αιτίες για τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο...**

Ερωτήσεις κατανόησης

- ✓ Ποιες ήταν οι αιτίες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου; Υπάρχει κάποια που να θεωρείτε πιο σοβαρή; Αν, ναι, ποια νομίζετε πως μπορεί να είναι;
- ✓ Ποια ήταν τα αντίπαλα στρατόπεδα που σχηματίστηκαν; Ποιες χώρες τα αποτελούσαν και ποιες ήταν οι σύμμαχοι χώρες σε κάθε στρατόπεδο;
- ✓ Ποια ήταν η στάση της Ελλάδας σ' αυτόν τον πόλεμο; Ποιος νομίζετε ότι κέρδισε στην διαμάχη μεταξύ βασιλιά Κωνσταντίνου και πρωθυπουργού Βενιζέλου; Από πού το καταλαβαίνετε αυτό;
- ✓ Ποια ήταν τα αποτελέσματα του πολέμου για νικητές και νικημένους;
- ✓ Ποιες ήταν οι συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου για τους ανθρώπους;

